

lované, poněvadž ani zde nejde o vědomé zavinění, nýbrž o pouhé opomíjení povinností jako následek choroby nezaviněné, po desítiletém manželství teprve vypuknuvší. Ostatně nelze zajisté při tom mluvit o tom, že by tím byla ohrožena značná část majetku žalujícího manžela, když týž majetku nemá a vedení domácnosti hradí jen z měsíční mzdy. Bezdůvodnou je výtku dovolatele, že soud odvolací neměl v provedených důkazech podkladu pro úsudek, že nepořádné vedení domácnosti je následek nemoci epilepsie, a že by byl nepřišel k tomu úsudku, kdyby byl slyšel znalce lékaře. Dovolatel přehlíží, že nižším soudům bylo podkladem jejich skutkového závěru skutkové zjištění, že je žalovaná již od roku 1913 stížena nevyléčitelnou nemocí padoucnicí, jejíž více záchvatu každého měsíce se opakuje, a že před ochuravěním domácnost řádně vedla a o ni pečlivě se starala. Toto skutkové zjištění k posouzení viny žalované na rozvodu dle § 109 obč. zák. úplně stačí, jak shora již dovozeno.

Čís. 1322.

Na obci (na Moravě) nelze se domáhat splnění smlouvy, již obec zcizila část obecního majetku dříve, než-li smlouva byla písemně vyhotovena a schválena zemským výborem.

U řádných soudů nelze nastupovati na obec, by předložila zemskému výboru ku schválení osnovu kupní smlouvy.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1921, Rv II 287/21.)

Obecní zastupitelstvo usneslo se prodati žalobkyni obecní pozemek, usnesení to však nebylo dosud schváleno zemským výborem, ba příslušná osnova smlouvy nebyla mu dosud ani k uschválení předložena. Žalobu kupitelky, by obec uznána byla povinnou vydati jí pozemek a předložiti kupní smlouvu zemskému výboru ku schválení, oba nižší soudy zamítly. **Důvody:** Smlouva s obcí, již tato zcizuje část obecního majetku (§ 97 moravského zems. zákona ze dne 15. března 1864, čís. 4 z. zák.) vyžaduje k platnosti: 1. písemné formy (§ 884 obč. zák.) a 2. schválení zemským výborem (úkon veřejné správy). Nejsou-li obě tyto podmínky splněny, není závazku obce ku prodeji. Co strany před tím umluvily, nemá právního účinku, dokud smlouva není písemně vyhotovena, zemským výborem schválena a spolusmluvník o schválení uvědoměn. Spolusmluvník nelze přiznati »právo«, by smlouva byla schválena, nemůže se schválení domáhati žalobou. Obec nemůže býti poháněna k urychlenému usnášení se ve smyslu doplňků, nařízených dozorčím úřadem. Naprosto nejsou pak soudy povolány, by vynucovaly takové správní úkony obce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, pokud šlo o nárok na dodržení kupní smlouvy, pokud pak se žalobce domáhal toho, by obec byla uznána povinnou předložiti ku schválení osnovu kupní smlouvy zemskému výboru, zrušil rozsudky předchozích soudů i s posavádním řízením a žalobu odmítl.

Důvody:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., není odůvodněno, pokud brojí proti tomu, že žaloba na dodržení kupní smlouvy

byla zamítnuta. Dovolací soud sdílí v tomto směru právní názor druhé stolice a poukazuje dovolatelka na důvody napadeného rozsudku, jež jsou v podstatě správné a nebyly vyvráceny spisem dovolacím. K jeho vývodům se připomíná, že usnesení obecního zastupitelstva ze dne 28. března 1920, jež žalobkyně položila za základ žalobě, zemským výborem nebylo schváleno, naopak zrušeno, neboť z jeho rozhodnutí ze dne 28. dubna 1920 je zřejmo, že žalovaná obec bylo uloženo, by dosavadní jednání doplnila a o této záležitosti, zvláště o přiměřenosti kupní ceny a vůbec o prospěšnosti zamýšleného prodeje znovu rozhodla. Prozatím nelze tedy mluvit o platné kupní smlouvě a proto druhá stolice právem v tomto kuse potvrdila rozsudek prvního soudce. Řešení dalšího nároku žalobkyně, že žalovaná obec soudním rozsudkem má býti donucena, by předložila ke schválení osnovu kupní smlouvy zemskému výboru, nepatří na pořad práva, neboť tuto povinnost obce nutno posuzovati s hlediska veřejného práva, totiž s hlediska obecních zřízení, dle kterých dohled na činnost obcí v samostatném i v přeneseném oboru působnosti přísluší nadřízeným úřadům správním. Domnívá-li se žalobkyně, že žalovaná obec v této záležitosti nedostává svým zákonným povinnostem, nechť podá stížnost na zemský výbor. Soudním rozsudkem a soudní exekucí nelze donutiti obecní zastupitelstva, by plnila své veřejnoprávní závazky, zakládající se na veřejnoprávním podřízení pod vyšší úřady správní. Slušelo se proto rozsudky nižších stolic a předchozí řízení ohledně zmíněného žalobního nároku dle § 42 j. n. a dle §§ 477 č. 6, 478 odst. 1, 503 č. 1 a 513 c. ř. s. z moci úřední zrušiti a žalobu v tomto kuse odmítnouti.

Čís. 1323.

Bylo-li umluveno, že nedoplatek kupní ceny bude vyrovnán tím, že kupitel bude prodávateli platiti určitý peněžitý důchod, stihá zhoršení valutových poměrů prodávatele.

Bylo-li zároveň ujednáno, že prodávatel má sdíleti s kupitelem společný byt a společný otop a světlo, jest kupitel, odstěhuje-li se později prodávatel, aniž by k tomu byl kupitel zavdal příčinu, povinen platiti mu peněžitou náhradu pouze penízem pro tento případ ujednaným.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1921, Rv II 293/21.)

Kupní smlouvou ze dne 10. února 1910 zavázala se kupitelka, že za nedoplatek kupní ceny 3122 K 48 h bude platiti prodávateli na stravu denně 60 h, poskytovat mu společný byt v prodané nemovitosti při společném otopu a světle a potřebné místo pro uschování věcí a konečně odváděti mu $\frac{1}{4}$ každoroční ovocné úrody. Pro případ, že by se od kupitelky odstěhoval, vyhradil si prodávatel úplatu 50 K ročně na byt, otop a světlo. Prodatel skutečně se později vystěhoval a kupitelka platila mu smluvený roční peníz. Prodatel domáhal se žalobou, by kupitelka platila mu počínaje 1. lednem 1921 místo dosavadních 60 h, denních 5 Kč, místo pak smluvených 50 K ročních 300 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o dovolací soud jí vyhověl pokud se domáhala zvýšení roční úplaty za byt, otop a světlo. Důvody: Žalobce opírá svůj nárok